

Stockholm den 10 december 2025

Svea hovrätt
Box 2290
103 17 Stockholm

Mål nr FT 16643-25, Jonathan Ravelin ./ Statens genom Justitiekanslern, angående skadestånd

Jonathan Ravelin kompletterar härmed sitt tidigare ingivna överklagande (aktbilaga 1), vilket genom denna skrift ersätts i sin helhet. Som stöd för överklagandet biläggs även ett rättsutlåtande av juris doktor Fredrik Sandberg, se bilaga 1.

1 YRKANDEN

- 1.1 Jonathan Ravelin yrkar att hovrätten ger prövningstillstånd och, med ändring av tingsrättens dom, förpliktar staten att till honom betala 20 000 kronor jämte ränta på beloppet enligt 4 § fjärde stycket och 6 § första stycket räntelagen (1975:635) från den 30 oktober 2024, dvs. dagen för delgivning av stämningsansökan, till dess betalning sker.
- 1.2 Jonathan Ravelin yrkar att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom, förpliktar staten att ersätta honom för hans rättegångskostnader i tingsrätten med 2 107 kronor.
- 1.3 Jonathan Ravelin yrkar ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten med ett belopp som kommer att anges senare.

2 VAD MÅLET HANDLAR OM

- 2.1 I november 2023 beslutade Skatteverket att registrera Jonathan Ravelin som avliden i folkbokföringen, trots att han är vid liv. Den felaktiga registreringen föregicks av att någon hade skickat in ett förfalskat dödsbevis för honom till Skatteverket. Dödsbeviset var undertecknat av en läkare som inte finns och skrivet på en blankett som fanns fritt tillgänglig för allmänheten på Socialstyrelsens hemsida. Skatteverket kontrollerade varken om uppgifterna i dödsbeviset stämde eller om det var utfärdat av en behörig läkare innan myndigheten beslutade att registrera Jonathan Ravelin som avliden i folkbokföringen.
- 2.2 Skatteverkets beslut innebar att den felaktiga uppgiften om Jonathan Ravelins död omedelbart spreds till hundratals myndigheter och företag. Som följd förlorade han automatiskt åtkomsten till sina bankkonton, hans identitetshandlingar spärrades och hans sambo blev ensam vårdnadshavare för deras gemensamma barn. Följden blev också att räkningar i hans digitala brevlåda förföll och skickades vidare till indrivning. Det tog sex veckor innan Jonathan Ravelin fick ett nytt Bank-ID och kunde sköta sin ekonomi igen. Under tiden tvingades han låna pengar av släkt och vänner för att kunna köpa mat till sin familj.
- 2.3 Jonathan Ravelin har väckt talan mot staten i det här målet och begärt skadestånd för att Skatteverket felaktigt och utan några kontroller registrerade honom som avliden i folkbokföringen grundat på ett förfalskat dödsbevis. Sakomständigheterna är i huvudsak ostridiga. De centrala tvistefrågorna gäller i stället om Skatteverket har behandlat Jonathan Ravelins personuppgifter i strid med principen om riktighet i artikel 5.1 d i EU:s

dataskyddsförordning¹ och, om så är fallet, om staten ska åläggas skadeståndsskyldighet för detta med stöd av artikel 82.1 i samma förordning.

- 2.4 Tingsrätten har i den överklagade domen korrekt bedömt att Skatteverkets beslut att registrera Jonathan Ravelin som avliden i folkbokföringen innebar att myndigheten behandlade hans personuppgifter i strid med principen om riktighet i artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen. Till skillnad från statens uppfattning slog tingsrätten fast att uppgiften var oriktig eftersom den inte stämde överens med verkligheten och att ändamålet med den behandlingen inte endast kan beskrivas som att registrera inkomna uppgifter. Tingsrätten konstaterade också, helt riktigt, att Skatteverket hade tillgängliggjort den felaktiga uppgiften för ett stort antal offentliga och privata aktörer.
- 2.5 Tingsrätten har vidare korrekt konstaterat att det är ostridigt att Jonathan Ravelin har lidit skada till följd av den felaktiga registreringen, att det finns ett orsakssamband mellan registreringen och skadan, samt att det under sådana förhållanden gäller en presumtion för att staten är skadeståndsskyldig enligt artikel 82.1 i dataskyddsförordningen.
- 2.6 Tingsrätten har dock funnit att Jonathan Ravelins skadeståndsanspråk ska avslås eftersom staten bedöms ha visat att det finns grund för ansvarsfrihet enligt artikel 82.3 i dataskyddsförordningen. Enligt den bestämmelsen kan den personuppgiftsansvarige befrias från presumtionsansvaret om den

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

visar att den ”inte på något sätt är ansvarig för den händelse som orsakade skadan”.

- 2.7 Tingsrätten har grundat sin slutsats om ansvarsfrihet på två omständligheter. För det första anser tingsrätten att Skatteverket inte har brustit i sina skyldigheter enligt dataskyddsförordningen att förebygga fel av det aktuella slaget, eftersom det enligt tingsrätten vore oproportionerligt att kräva att Skatteverket kontrollerar äktheten av ett dödsbevis innan det används som underlag för registrering. För det andra menar tingsrätten att Skatteverket inte är ansvarigt eftersom den felaktiga personuppgiftsbehandlingen har föregåtts av ett brottsligt agerande från en tredje part.
- 2.8 Jonathan Ravelin anser att tingsrätten har gjort felaktiga bedömningar i båda dessa avseenden.
- 2.9 För det första har tingsrätten bedömt artikel 25 i dataskyddsförordningen vid fel steg i prövningsordningen. Tingsrätten prövade först om Skatteverket hade överträtt både artikel 5.1 d och artikel 25, och gick därefter vidare till frågan om statens skadeståndsansvar enligt artikel 82. Den korrekta ordningen är i stället att först slå fast att Skatteverket har överträtt artikel 5.1 d och därefter pröva om staten kan åläggas skadeståndsskyldighet enligt artikel 82. Det är inom ramen för den senare prövningen som det ska bedömas om staten – som har bevisbördan för detta – kan bryta presumptionen för skadeståndsansvar genom att visa att Skatteverket vidtagit tillräckliga förebyggande åtgärder enligt artikel 25.1 för att förhindra att levande personer registreras som avlidna på grund av förfalskade dödsbevis. (Se Fredrik Sandbergs rättsutlåtande, bilaga 1, s. 5.)

- 2.10 Tingsrättens fel gäller inte bara att prövningen skett i fel ordning. Enligt Jonathan Ravelin har tingsrätten även felaktigt bedömt att staten har uppfyllt sin bevisbörda för att presumtionsansvaret är brutet. Staten har inte lagt fram någon bevisning som visar att Skatteverket gjort den bedömning av risker och förebyggande åtgärder som artikel 25.1 i dataskyddsförordningen kräver. Det är ostridigt att Skatteverket under flera år känt till att förfalskade dödsbevis regelbundet skickas in till myndigheten, men staten har ändå inte presenterat någon utredning som visar att det saknas möjlighet att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att sådana förfalskningar leder till felaktiga registreringar.
- 2.11 Tingsrättens bedömning att det inte skulle vara proportionerligt att kräva att Skatteverket ”kontaktar den läkare eller vårdinrättning som utfärdat dödsbeviset för att kontrollera äktheten” grundar sig alltså inte på någon bevisning om att Skatteverket, efter en riskbedömning enligt artikel 25.1, kommit fram till detta. Slutsatsen vilar i stället på antaganden som saknar stöd av utredningen i målet. I praktiken har tingsrätten därmed lagt över på Jonathan Ravelin att visa vilka förebyggande åtgärder Skatteverket borde ha vidtagit. Tingsrättens slutsats att staten visat att Skatteverket inte på något sätt är ansvarigt för den händelse som orsakade skadan är därför felaktig.
- 2.12 För det andra är det Skatteverket – och inte tredje part – som har utfört den handling som orsakade skadan. Tredje parts agerande innebär endast att en säkerhetsbrist, som Skatteverket känt till, utnyttjats. Inte heller detta ger stöd för slutsatsen att staten har visat att Skatteverket inte bär ansvar för händelsen. De

omständigheter tingsrätten har grundat sin bedömning på kan därför inte leda till att staten befrias från skadeståndsansvar.

- 2.13 Jonathan Ravelin har i andra hand gjort gällande att Skatteverkets beslut att registrera honom som avliden utgör en skadeståndsgrundande överträdelse av hans rätt till skydd för sitt privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen. Hans uppfattning är att tingsrätten felaktigt har bedömt att behandlingen av honom som avliden i folkbokföringen har haft stöd i lag och utgjort ett proportionerligt ingrepp i hans privatliv. Jonathan Ravelins anser att han, i motsats till vad tingsrätten har funnit, i vart fall har rätt till skadestånd enligt 3 kap. 4 § första stycket 2 skadeståndslagen.

3 GRUNDER FÖR ÖVERKLAGANDET

3.1 Tingsrätten har felaktigt bedömt att staten har visat att Skatteverket inte på något sätt är ansvarigt för den händelse som orsakade Jonathan Ravelins skada

- 3.1.1 Tingsrätten har på ett korrekt sätt bedömt att Skatteverket har behandlat Jonathan Ravelins personuppgifter i strid med principen om riktighet i artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen, att han därigenom lidit skada och att det föreligger ett orsakssamband mellan överträdelsen och skadan. Tingsrätten har vidare korrekt konstaterat att det under sådana förhållanden gäller en presumtion för att staten är skadeståndsskyldig enligt artikel 82.1. Frågan är därmed om staten kan undgå ansvar enligt artikel 82.3 genom att visa att Skatteverket har uppfyllt sina skyldigheter enligt dataskyddsförordningen, vilka i detta fall preciseras av artikel 25.1 (se Fredrik Sandbergs rättsutlåtande, bilaga 1, s. 2).

- 3.1.2 Av artikel 25.1 i dataskyddsförordningen följer att den personuppgiftsansvarige ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som är utformade för att effektivt säkerställa att bl.a. principen om riktighet uppfylls. Hur långt denna skyldighet att vidta förebyggande åtgärder sträcker sig ska enligt bestämmelsen avgöras med beaktande av ”den senaste utvecklingen, genomförandekostnader och behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar”.
- 3.1.3 Bestämmelsen ger uttryck för en riskbaserad metod som bygger på och innebär att den personuppgiftsansvarige måste utföra en riskbedömning för att identifiera vilka risker behandlingen medför för enskildas rättigheter och fastställa deras sannolikhet och allvar. Utifrån riskbedömningen ska den personuppgiftsansvarige sedan vidta åtgärder för att effektivt reducera de identifierade riskerna. (Se EDPB:s riktlinjer 4/2019 om artikel 25, *Inbyggt dataskydd och dataskydd som standard*, p. 30.)
- 3.1.4 Möjligheten att beakta genomförandekostnader vid bedömningen begränsar inte i sig den personuppgiftsansvariges skyldigheter att vidta förebyggande åtgärder enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen. Vad det innebär är endast att oproportionerligt stora resurser inte måste användas när mindre resurskrävande, men ändå effektiva åtgärder, finns (se EDPB:s riktlinjer 4/2019 om artikel 25, *Inbyggt dataskydd och dataskydd som standard*, p. 24). Den personuppgiftsansvarige kan alltså aldrig anses ha uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen utan att först ha utfört en riskbedömning.

- 3.1.5 Tingsrätten har i sin dom på ett riktigt sätt konstaterat att den som likt Jonathan Ravelin felaktigt registreras som avliden i folkbokföringen drabbas av betydande olägenheter. Tingsrätten framhåller att Jonathan Ravelin fick svårt att identifiera sig, sköta sin ekonomi och agera som vårdnadshavare. Tingsrätten beskriver detta som att Jonathan Ravelin under en tid förlorade delar av sin praktiska rättshandlingsförmåga. Med beaktande av riskernas allvar framstår det därför enligt tingsrätten som angeläget att Skatteverket vidtar åtgärder som effektivt förebygger risken för att enskilda felaktigt registreras som avlidna i folkbokföringen.
- 3.1.6 Trots denna korrekta utgångspunkt har tingsrätten ändå kommit fram till att det skulle vara oproportionerligt att kräva att Skatteverket vidtog några åtgärder för att förhindra att förfalskade dödsbevis läggs till grund för felaktiga registreringar. Det avgörande skälet för det är enligt tingsrätten att Skatteverket för närvarande endast gör en handfull felaktiga registreringar baserade på förfalskade dödsbevis per år. Med andra ord anser tingsrätten att det är för få enskilda vars rättigheter överträds för att motivera kostnaden för att genomföra förebyggande åtgärder hos Skatteverket, exempelvis att införa rutiner för att kontrollera att ett fysiskt dödsbevis är utfärdat av en behörig läkare.
- 3.1.7 Jonathan Ravelins uppfattning är att tingsrättens bedömning är felaktig. Som framgått ska bedömningen av om Skatteverket har uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen prövas som ett led i frågan om staten kan befrias från sitt skadeståndsansvar (se p. 2.9 ovan). Det innebär att tingsrätten haft att bedöma om staten – som har bevisbördan – har

visat att Skatteverket vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra att levande personer registreras som avlidna på grund av förfalskade dödsbevis.

3.1.8 Det kan inledningsvis konstateras att staten i det här målet inte ens har påstått att Skatteverket har gjort en sådan riskbedömning som krävs för efterlevnad av artikel 25.1 i dataskyddsförordningen. Om det hade funnits en sådan riskbedömning dokumenterad hos Skatteverket skulle det av den ha framgått att myndigheten varit medveten om risken för att enskilda felaktigt registreras som avlidna i folkbokföringen till följd av att det varje år kommer in ett visst antal förfalskade dödsbevis. Av riskbedömningen borde det vidare ha framgått vilka åtgärder Skatteverket hade kunnat vidta för att förebygga den identifierade risken och vad åtgärderna hade kostat att genomföra.

3.1.9 För att staten ska kunna gå fri från ansvar hade den därutöver behövt visa att Skatteverket har vidtagit åtgärder som faktiskt var anpassade till riskerna. Det förutsätter bevisning beträffande vad åtgärderna närmare bestämt har inneburit, hur de utförts och vilken riskreducerande effekt de haft. I praktiken ska staten visa att det, utifrån omständigheterna i det enskilda fallet, inte funnits skäl för Skatteverket att vidta någon annan eller ytterligare åtgärd, eller att utföra de valda åtgärderna på ett annat sätt. (Se Fredrik Sandbergs rättsutlåtande, bilaga 1, s. 4. Se även Fredrik Sandberg, *Skadeståndsansvar vid personuppgiftsbehandling – En undersökning av skadeståndansvaret enligt dataskyddsförordningen*, 2025, s. 404.) Det enda staten har åberopat som bevisning i det avseendet är en arbetsbeskrivning för Skatteverkets handläggare, som inte på något sätt tar sikte på att

reducera risken för felaktiga registreringar grundade på förfalskade dödsbevis (se tingsrättens aktbilaga 43).

- 3.1.10 Staten har i det här målet alltså inte ens påstått att Skatteverket har gjort en sådan riskbedömning som krävs enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen, trots att risken har varit känd för Skatteverket. Staten har än mindre visat att de åtgärder som Skatteverket vidtar vid hanteringen av fysiska dödsbevis överhuvudtaget reducerar risken för felaktiga registreringar. Det utgör i sig skäl för att ändra tingsrättens bedömning.
- 3.1.11 Bristerna i nyssnämnda avseenden innebär vidare att staten inte lagt fram tillräcklig utredning i målet för att tingsrätten på ett självständigt sätt kunnat pröva om Skatteverket har levt upp till sina skyldigheter enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen. Vid en sådan prövning har tingsrätten haft att göra en konkret bedömning både av vilken typ av åtgärder Skatteverket har genomfört och av vad de bestått i. Denna bedömning ska även omfatta hur åtgärderna har tillämpats och vilken faktisk inverkan de haft på den säkerhetsnivå som Skatteverket var skyldig att garantera, med beaktande av de risker som var förenade med den aktuella personuppgiftsbehandlingen. (Se EU-domstolens dom den 14 december 2023 i mål *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, p. 46.)
- 3.1.12 Trots bristen på av staten åberopad utredning har tingsrätten bedömt att det vore oproportionerligt att kräva att Skatteverket vidtog åtgärder för att förhindra att förfalskade dödsbevis läggs till grund för felaktiga registreringar i folkbokföringen. I enlighet med bevisbördans placering borde tingsrätten i stället ha

konstaterat att bristerna i utredningen ska gå utöver staten. (Se Fredrik Sandbergs rättsutlåtande, bilaga 1, s. 4.)

- 3.1.13 En annan ordning innebär att en personuppgiftsansvarig kan strunta i att göra den riskbedömning som krävs enligt förordningen för att sedan, om frågan ställs på sin spets i en domstolsprövning, komma med efterhandskonstruktioner och obestyrkta påståenden om att det inte utan olägenhet hade gått att vidta förebyggande åtgärder.
- 3.1.14 Konsekvensen av tingsrättens dom är även att Skatteverket, trots kännedom om risken för att förfalskade dödsbevis kan läggas till grund för felaktiga registreringar och trots avsaknad av riskreducerande åtgärder, kan fortsätta att registrera levande personer som avlidna i folkbokföringen – utan att de enskilda som drabbas kompenseras. En sådan ordning är svår att förena med dataskyddsförordningens grundläggande syften och innebär att enskildas rättigheter enligt artikel 5.1 d i förordningen i praktiken utsläcks.
- 3.1.15 Sammanfattningsvis har staten inte visat att Skatteverket inte på något sätt är ansvarigt för den händelse som orsakade skadan på den grunden att myndigheten uppfyllt sin skyldighet att vidta lämpliga åtgärder enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen. Tingsrättens bedömning att staten kan undgå skadeståndsansvar enligt artikel 82.3 är därför felaktig.

3.2 Tingsrätten har felaktigt bedömt att Skatteverket inte på något sätt är ansvarigt för den händelse som orsakade skadan på grund av brottsligt agerande från tredje part

3.2.1 Tingsrätten har grundat sin bedömning om ansvarsfrihet även på den omständigheten att den felaktiga personuppgiftsbehandlingen har föregåtts av att ett dödsbevis förfalskats och skickats in till Skatteverket av en tredje part. Att det inte är den tredje parten som har infört den felaktiga uppgiften om Jonathan Ravelin som avliden i folkbokföringsdatabasen eller som har tillgängliggjort densamma, påverkar enligt tingsrätten inte den bedömningen.

3.2.2 Jonathan Ravelins uppfattning är att tingsrättens bedömning att staten kan befrias från sitt skadeståndsansvar på grund av tredje parts agerande är felaktig eftersom det är Skatteverket, och inte den tredje parten, som har *utfört* den skadevällande handlingen.

3.2.3 Den skadevällande handlingen, det vill säga överträdelsen av dataskyddsförordningen, består i att Skatteverket felaktigt beslutade att registrera Jonathan Ravelin som avliden i folkbokföringen och tillgängliggjorde uppgiften för ett stort antal offentliga och privata aktörer. Precis som tingsrätten konstaterat har Skatteverket inte enbart registrerat inkomna personuppgifter utan även – efter en prövning av om förutsättningarna för det är uppfyllda – fattat beslut om att registrera Jonathan Ravelin som avliden samt tillgängliggjort uppgiften för andra. Det är således Skatteverket som har utfört den skadevällande handlingen och följaktligen bär ansvar för den uppkomna skadan.

3.2.4 Tredje parts agerande – att ge in det förfalskade dödsbeviset – innebär endast att en säkerhetsbrist vid Skatteverkets hantering av

dödsbevis har utnyttjats. Skatteverket har varit medvetet om risken för att felaktiga registreringar av dödsfall i folkbokföringen kunde ske till följd av inkomna förfalskade dödsbevis. Att Skatteverket inte har vidtagit några förebyggande åtgärder och att en tredje part utnyttjat säkerhetsbristen i systemet kan inte medföra slutsatsen att staten har visat att Skatteverket inte på något sätt är ansvarigt för den händelse som orsakade skadan. Staten kan därför inte beviljas ansvarsfrihet på det sätt tingsrätten gjort.

- 3.2.5 EU-domstolens praxis ger inte heller stöd för att en personuppgiftsansvarig kan undgå ansvar på grund av att den skadevållande handlingen har *föregåtts* av tredje parts agerande. Avgörandet som tingsrätten har hänvisat till rörde en situation där en personuppgiftsincident direkt orsakats av tredje part. Det handlade om IT-brottslingar som tagit sig in i den bulgariska skattemyndighetens datasystem och publicerat personuppgifter som fanns i systemet på internet. I sådana situationer finns det en möjlighet för den personuppgiftsansvarige att befria sig från sitt ansvar genom att visa att det inte finns något orsakssamband mellan dennes åsidosättande av skyldigheten att skydda personuppgifter och den skada som den enskilde har lidit (se EU-domstolens dom den 14 december 2023 i mål *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, p. 72). Eftersom det i Jonathan Ravelins fall är Skatteverket, och inte den tredje parten, som utfört den skadevållande handlingen rör det sig inte om ett sådant undantagsfall. Skatteverket kan därför inte undgå skadeståndsskyldighet på grundval av tredje parts föregående agerande.

- 3.2.6 Jonathan Ravelin vill framhålla att inte ens det förhållandet att den skadevällande handlingen har utförts av tredje part *i sig* är tillräckligt för att befria en personuppgiftsansvarig från skadeståndsansvar enligt artikel 82.3 i dataskyddsförordningen. Huvudregeln, även i sådana situationer, är att den personuppgiftsansvarige är skyldig att ersätta en skada som orsakats av en överträdelse av dataskyddsförordningen i samband med behandling av personuppgifter. Endast om den personuppgiftsansvarige visar att denne inte på något sätt är ansvarig för den skadevällande handlingen kan denne undgå skadeståndsansvar. (Se EU-domstolens dom den 14 december 2023 i mål Natsionalna agentsia za prihodite, C-340/21, EU:C:2023:986, p. 74.)
- 3.2.7 Sammanfattningsvis kan inte heller den omständigheten att den felaktiga registreringen av Jonathan Ravelin som avliden har föregåtts av ett brottsligt agerande från tredje part leda till slutsatsen att staten har visat att Skatteverket inte på något sätt är ansvarigt för den händelse som orsakade skadan. Tingsrättens bedömning att staten ska befrias från sitt skadeståndsansvar enligt artikel 82.3 i dataskyddsförordningen är därför felaktig.
- 3.3 Tingsrätten har felaktigt bedömt att ingreppet i Jonathan Ravelins rätt till skydd för sitt privatliv haft stöd i lag och har varit proportionerligt**
- 3.3.1 Jonathan Ravelin har i andra hand gjort gällande att Skatteverkets behandling av honom som avliden i folkbokföringen har inneburit en skadeståndsgrundande överträdelse av hans rätt till skydd för sitt privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen.

- 3.3.2 Som tingsrätten har konstaterat är det ostridigt att den felaktiga registreringen av Jonathan Ravelin som avliden har inneburit ett ingrepp i hans rätt till skydd för sitt privatliv. Jonathan Ravelins uppfattning är att tingsrättens bedömning att ingreppet är tillåtligt är felaktig i två avseenden.
- 3.3.3 För det första har tingsrätten felaktigt bedömt att ingreppet har uppfyllt Europakonventionens lagstödskrav, som innebär att en rättighetsbegränsande åtgärd kräver stöd i den nationella rättsordningen som är tillräckligt precist och förutsebart för den som påverkas av ingreppet (se t.ex. NJA 2016 s. 1157, p. 11).
- 3.3.4 Precis som tingsrätten har konstaterat är beviskravet för att Skatteverket ska kunna registrera en person som avliden i folkbokföringen att det *klart framgår* att personen har avlidit (se HFD 2019 ref. 9 p. 28 och HFD 2021 not 31 p. 11). I det förevarande fallet har Skatteverket registrerat Jonathan Ravelin som avliden baserat på ett förfalskat dödsbevis som var undertecknat av en läkare som inte finns. Skatteverket kontrollerade aldrig den påstådda läkarens behörighet för att säkerställa att uppgifterna i dödsbeviset var trovärdiga. Jonathan Ravelins uppfattning är att det under dessa förhållanden inte kan anses ha klart framgått att han hade avlidit och att Skatteverket därför inte har uppfyllt folkbokföringslagens beviskrav.
- 3.3.5 I vart fall anser han att Skatteverkets tillämpning av beviskravet – som innebär att myndigheten registrerar enskilda som avlidna i folkbokföringen utan att kontrollera huruvida uppgifterna stämmer överens med verkligheten – inte uppfyller Europakonventionens krav på att rättighetsbegränsande åtgärder måste ske på ett för enskilda rättssäkert sätt. Redan av det skälet

föreligger alltså en överträdelse av Jonathan Ravelins rätt till skydd för sitt privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen.

- 3.3.6 För det andra har tingsrätten felaktigt bedömt att ingreppet i Jonathan Ravelins rätt till skydd för sitt privatliv har varit proportionerligt.
- 3.3.7 Som Jonathan Ravelins fall illustrerar får det mycket allvarliga och långtgående konsekvenser att felaktigt registreras som avliden i folkbokföringen. De allvarliga konsekvenserna ska vägas mot de resurs- och effektivitetsfördelar som Skatteverket vinner genom att inte vidta några kontroller för att säkerställa att uppgifterna i ett dödsbevis är riktiga.
- 3.3.8 Jonathan Ravelin har fört fram flera möjliga åtgärder som Skatteverket hade kunnat vidta för att förhindra den felaktiga registreringen, vilka inte framstår som oskäligt betungande för staten. Skatteverket hade exempelvis kunnat kontrollera den påstådda läkarens behörighet genom att kontakta dennes tjänsteställe eller genom att de del av uppgifter från Socialstyrelsens register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.
- 3.3.9 Sammanfattningsvis föreligger inte en rimlig balans mellan de nackdelar som drabbar en enskild som felaktigt registreras som avliden och de fördelar Skatteverket vinner genom att bedriva folkbokföringsverksamheten på det sätt som nu görs.
- 3.3.10 I motsats till vad tingsrätten har kommit fram till har Skatteverkets registrering av Jonathan Ravelin som avliden i folkbokföringen därmed utgjort en överträdelse av artikel 8 i Europakonventionen, varför Jonathan Ravelin har rätt till skadestånd enligt 3 kap. 4 § första stycket 2 skadeståndslagen.

- 4 SKÄLEN FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND**
- 4.1 Det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit fram till**
- 4.1.1 Av de skäl som anförts i avsnitt 3 finns det anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit fram till.
- 4.2 Det krävs att hovrätten meddelar prövningstillstånd för att domstolen ska kunna bedöma riktigheten av det slut tingsrätten har kommit fram till**
- 4.2.1 Det krävs att hovrätten meddelar prövningstillstånd för att den ska kunna bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten kommit fram till. Skälen för det är följande.
- 4.2.2 Tingsrätten har inte redogjort för hur den bedömt att Skatteverket har uppfyllt sin skyldighet att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder enligt artikel 25.1 i dataskyddsförordningen. Som framgått förutsätter dataskyddsförordningen att tingsrätten gör en konkret bedömning både av vilken typ av åtgärder Skatteverket har genomfört och av vad de närmare bestått i. Jonathan Ravelins uppfattning är att det ur tingsrättens dom inte går att utläsa någon bedömning av om arbetsbeskrivningen för Skatteverkets handläggare har haft någon faktisk riskreducerande effekt. Det går därför inte att bedöma riktigheten av tingsrättens slutsats i det avseendet.
- 4.2.3 Tingsrätten har inte heller redogjort för varför staten ska befrias från sin skadeståndsskyldighet på grund av att den skadevällande handlingen har föregåtts av brottsligt agerande från tredje part. Tingsrätten har enbart konstaterat att den omständigheten att

personuppgiftsbehandlingen inte har utförts av tredje part saknar betydelse för bedömningen av statens skadeståndsskyldighet. Det går därför inte att bedöma riktigheten av tingsrättens slutsats om att staten kan undgå ansvar på grund av tredje parts agerande.

4.3 Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt

4.3.1 Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt. Det finns flera skäl för det.

4.3.2 För det första finns det behov av att högre rätt tar ställning till Justitiekanslerns praxis rörande vad som ska betraktas som korrekt personuppgiftsbehandling i dataskyddsförordningens mening. Justitiekanslern har inom ramen för statens frivilliga skadereglering prövat ett flertal skadeståndsanspråk från enskilda som felaktigt registrerats som avlidna i folkbokföringen. Justitiekanslern har i dessa fall ansett att Skatteverkets personuppgiftsbehandling varit korrekt när den överensstämmer med uppgifterna i det inkomna dödsbeviset, oavsett om dessa uppgifter stämmer överens med verkligheten eller inte. Justitiekanslern har därför avslagit skadeståndsanspråk som gäller liknande situationer som den i målet (se t.ex. Justitiekanslerns beslut dnr 2021/2483, dnr 2022/857 och dnr 2023/2190, tingsrättens aktbilaga 2. Se även Justitiekanslerns beslut den 14 november 2025, dnr 2025/7106, där Justitiekanslern alltjämt ifrågasätter om registreringen av en levande person som avliden i folkbokföringen utgör en felaktig personuppgiftsbehandling, [bilaga 2](#)). Tingsrätten har genom sin dom i praktiken underkänt Justitiekanslerns praxis i det aktuella avseendet genom att konstatera att uppgiften om Jonathan Ravelins dödfall inte kan

betraktas som riktig i dataskyddsförordningens mening. Det finns ett behov av att högre rätt bekräftar tingsrättens bedömning i denna del för att ge vägledning åt Justitiekanslern i framtida fall.

- 4.3.3 För det andra saknas vägledande avgöranden från svenska domstolar kring hur den personuppgiftsansvariges skadeståndsskyldighet ska bedömas enligt dataskyddsförordningen. Det saknas dels avgöranden som behandlar bevisbördans placering i förhållande till skadeståndsskyldigheten, dels avgöranden som visar vilka omständigheter domstolen ska lägga till grund för bedömningen av tekniska och organisatoriska åtgärders lämplighet. Även av det skälet är det av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

5 GRUNDER FÖR TALAN

- 5.1 Jonathan Ravelin åberopar samma grunder till stöd för sin talan i hovrätten som i tingsrätten (se tingsrättens dom, s. 3–5).

6 BEVISUPPGIFT

- 6.1 Jonathan Ravelin åberopar samma bevisning i hovrätten som i tingsrätten (se tingsrättens aktbilaga 47, avsnitt 3). Jonathan Ravelins bevisuppgift framgår samlat nedan.

6.2 Muntlig bevisning

- 6.2.1 Partsförhör under sanningsförsäkran med Jonathan Ravelin. Förhöret åberopas till styrkande av att skyddet för Jonathan Ravelins privatliv har överträtts. Förhöret kan läggas fram genom

uppspelning av ljud- och bildupptagningen av förhöret i tingsrätten.

6.3 Skriftlig bevisning

- 6.3.1 Skatteverkets arbetsbeskrivning gällande dödsfallsärenden som gällde vid tiden för den aktuella avregistreringen, 2023-09-14, (tingsrättens aktbilaga 43). Handlingen åberopas till styrkande av *att* Skatteverket avregistrerade Jonathan Ravelin från folkbokföringen som avliden genom förvaltningsbeslut, samt *att* Skatteverket hade utrymme att vidta ytterligare utredningsåtgärder inför beslutet, såsom att kontakta Socialstyrelsen eller den påstådda läkarens tjänsteställe för att kontrollera dennes behörighet.
- 6.3.2 Skatteverkets beslut att åter folkbokföra Jonathan Ravelin den 4 december 2023 (tingsrättens aktbilaga 6). Handlingen åberopas till styrkande av *att* Skatteverket avregistrerade Jonathan Ravelin från folkbokföringen som avliden genom förvaltningsbeslut.

Som ovan,

Elmer Jonstoj Berg

Astrid Philipson